

C35 kamera familien det lille nemme kamera!

Eller hvad en Porst 135 kan forårsage!

Porst venter vi lidt med.

I slutningen af 60'erne var der et større antal personer, som gerne ville tage billeder især farvepapirsbilleder af god kvalitet, men som ikke havde interesse i fotoamatørens traditionelle arbejde med blænde, lukketid og afstand. Hidtil havde boxkameraer og tilsvarende modeller med andre filmformater herunder 24x36 mm 135 filmen kunnet opfylde almindelige menneskers ønsker, men kravet til farvebilleder betød at disse simple konstruktioner ikke længere var gode nok. Mange kameraerserier udviklede i den periode mere eller mindre automatik for at kunne opfylde disse behov og udviklede sig til rene murstene.

Hidtil havde miniaturekameraer på 16 mm film været specialitet. Kunne man lave gode kameraer i næsten miniaturestørrelse men til almindelig 35 mm film patroner, hvilket jo gav gode billeder e.c.? Jo Heinz Waaske kunne. Medens han endnu var ansat ved Wirgin konstruerede han et sådant kamera, men hans nærige og konservative firma turde ikke lavet det. Efter flere forsøg hos andre firmaer fik han endelig Rollei til at producere kameraet som Rollei 35 og hermed var en ny æra begyndt.

* Normal 35 mm patron

* Belysningsautomatik i form af tid eller blænde prioritet og medførelses CdS måler.

* Afstandsindstilling ved simple symboler eller koblet afstandsmåler

* Et let-vidvinklet lystærkt objektiv.

* Kompakt hus

Rollei 35 blev et kultkamera men havde nogle ulemper set fra brugen hos ikke fotoamatører. Udtrækstubus med objektivet var besværlig. Fotografen skulle også stadig have kendskab til tid og/eller blænde valg og en medførelsesmåler.

1966 var kameraet på gaden og gav inspiration til en udvikling som skal beskrives her.

I den følgende tid var Kodaks Instamatik kassette grundlaget for talrige ofte rene bokskameraer, enten det var den store 126 kassette eller den lille 110 kassette. Der blev også søgt lavet kvalitetskameraer til kassetter, men disse havde sin tid og sit publikum, der var stadig brug for den gode løsning med 35 mm filmen.

Det kompakte og automatiske kamera udviklede sig i to retninger:

1. Klappamera i kunststof som Balda – Minox – Voigtländer Vito C , Heinz Waaske og Karl-Heinz Lange (Balda) og kopier over hele verden
2. Fast tubus – 35 typen.

Jeg vil her udelukkende se på den sidste type, altså kompakt, fast, lysstærkt vidvinkel objektiv, automatisk belysning med programkobling af tid og blænde eventuelt med manuel mulighed og evt koblet afstandmåling ellers symbolvalg af afstand.

Sådanne kameraer blev i Tyskland lavet hos Voigtländer, der egentlig til 1972 var en del af Zeiss Ikon og derpå en del af Rollei. Det drejede sig om kameraer Voigtländer VF 101/102 1974-1976. Disse var i nær familien med Zeiss Ikon S310 og S312 1970-1972. Senere kom VF 135 1976-1986 og VF 35F 1981 som skal omtales om lidt.

Men var de de første? Eller måske var trenden og inspirationen kommet andet steds fra?

I Japan havde flere fabrikker i løbet af 60'erne

udviklet søgekameraer med automatik først drevet af Selenceller i ring i objektivets ydre krans, senere med en CdS celle siddende i denne krans. De enkelte kameraer var temmelige store, tunge og solidt bygget ofte med koblet afstandsmåler. De ligner hinanden ret meget, så det underbygger min hypotese, om en japansk virksomhedskultur med samarbejde mellem de kendte mærker kaldt det stærk inspiration og med eventuelt samme underproducent.

1967 altså før de ovenfor nævnt tyske kameraer kommer Konica med C35 en serie med der opfyldte disse krav, men som i størrelse og vægt machede Rollei 35. Hvad der skete i den japanske kameraindustri fremgår af billedet af en Konica EE-Matic omgivet af en Auto S3 og C35.

De fleste japanske fabrikker kunne i løbet af første halvdel af 70'erne af 70'erne præsenterer tilsvarende miniatürisering som i Tyskland.

Inspiration kunne godt være Rollei kameraet, der

var kommet året før, men selve konstruktionen må være sket hos Konica før Rollei 35 var kendt.

* Minolta Hi-Matic F, 7SII (type S3) 1972

* Chinon 35 1976

Dimensionerne for de to kameraer var næsten identiske. Det blev til en hel serie af C35 omkring 1975 får indbygget flash og omkring 1978 autofocus (et område Konica var førende på). Serie sluttede i 1982 med C35 MF med winder og autofocus. Hvor de senere C35 bliver fremstillet, kan jeg pt ikke gætte på.

Der ser ud som om der tilsyneladende er to linier i Konica kameraer:

- Konica C35 og efterfølgere
- Konica Auto S3 fastholdelse af navngivningen

fra de store kameraer og topmodellen blandt de små Konica, S3 er i dag et kultkamera Husenes er næsten ens samme størrelse og vægt men S3 har bedre specifikationer herunder et objektiv på 6 linser (1.8) hvor C35 har et på 4 linser (2.8).

De andre fabrikker fulgte med :

* Cosina 35 1971

* Ricoh 35 ZF 500 G 800 EES 1972

* Mamiya 135 1978

* GAF (USA) Memo 35 EE 1976

* Vivitar (USA) 35 CA EE ES (type S3) 1976

* Dixons (USA) Prinz 35 EE ca. 1976

* Indo (F) 35 EE ...

* Voigtländer VFL 135 /Rollei 1976 - 1986

* Voigtländer VF 35 F 1981

* Revue 400 L S SE(type S3) ...

Hos flere blev de starten på serier af kameraer kendetegnet ved, at 35 eller 135 indgår i navnet. Der er er forbavsende lighed mellem disse kameraer også vægtmæssig lige omkring 325 g. Der er ekstrem stor lighed i design, vægt og grundprincipper. Lukker variere mellem Copal og Seiko, men de fleste har Copal, medens hvert enkelt mærke har sit eget navn på objektivet. Dette underbygger min tro på, at disse "folkekameraer" nok blev lavet nogle få steder hos en eller to underleverandører. Der skal nok være flere i denne C35 135 familie.

Mit gæt er at grundkonstruktionen er fra Konica

og Cosina var underproducenten

Petri lavede 35 og Color 35 men de afviger noget fra C35 serierne ved at være lettere og have hurtigoptræksarmen under overfladen og ikke på overfladen samt et objektív i en tubus, der skulle trækkes ud, altså som ved Rollei 35.

Ricoh lavede 500 X serien X: G, ME, RF fra 1972 disse ligger på over 400 g men samme dimensioner, tekniske detaljer tæt på Konica C35, ydre design lidt anderledes. Omkring 1977 kom det mere avanceret 800 EEC omkring 380 g, samme dimensioner men anderledes detaljer.

Olympus havde brugt betegnelse Olympus 35 på deres forskellige søgekameraer fra omkring 1948. De lavede op til 1969 serier af Olympus 35 "X" kameraer startende med romertals udgaver senere med bogstaver, og med design samt teknik, som ændrede sig hele tiden i takt med

moden og muligheder. Fra 1969 til omkring 1975 lavedes små Olympus 35 "Y" med Y: DC, EL, EC, EC 2, ECR, ED. Disse kameraer er klart af samme type som Konica C35 familien, men der er nogle variationer. De er lidt tungere omkring 415 g mod 360 g, ydre dimensioner er ens, nogle har ikke hurtigoptræk med arm, men drejhjul på bagsiden, en metode som Olympus især bruger ved Trip kameraer, og såfremt de har selvudløser, sidder disse anderledes, returspoling kan sidde i bunden og huset er hængslet i venstre side modsat C35 - alt i alt er det sikkert Olympus egenproduktion, men med Konica inspiration og i "tidens ånd". Ved Olympus ser vi, at trenten mod lettere kameraer også løses ved at gå ned i 18x24 formatet (Trip, Pen), hvor de dog også laver Trip

35 i normal formatet. Trip kameraer er nok lidt under niveauet svarende til C35 familierne.

Min gæt er, at der kan identificeres 3 familier af nogenlunde ens type kameraer. Små lette handy kameraer. Konica/Cosina har tilsyneladende den afledte underfamilie Voigtlander/Rollei Singapor

Flere omtaler, at da Konica skulle videre fra den første C35, solgte de licenser til Cosina og Chinon. Efter min mening skal det vel nærmest

forstås ved, at Konica får lavet C35 og efterfølgere (måske også nogle før) hos Cosina/

Chinon. Da Konica C35 har løbet et stykke tid, får underproducenterne lov til at bruge konstruktionen til egne kameraer og til også at levere under andre navne.

De enkelte modelserie har tit tilbud med et sort plastik hus eller et plastikhus med aluminium look. Der sker en løbende overgang til lettere materialer.

De fælles træk, som jeg bruger til at identificere 35 generationen er:

- * Vægt omkring 330 gram
- * Bagklædningens linie til bunden af huset udgør en svunget linie
- * Objektiv $f=2.8$ og 38 mm
- * Copal centrallukker B, 1/30,...,1/650 styret vha. CdS cellen med et enkelt Hg knapelement (625) 1.33 V Den hurtige lukkertid på netop 1/650 afslører Copallukkeren. Den er ret alene på den tid
- * Søger sidder i venstre side med en mat refleksvindue ca i midten til rammer i søgeren.
- * Overfladen af huset glat.
- * Udløser i højreside tæt ved forkanten og er en cylinder
- * Hvis der er selvudløser sidder den lavt i højre side med arm som på spaltelukker. Hvis der er afstandsmåler er den koblet med søgevindue midt i matglasset i refleksbelysningen til søgerfeltet.

Variationerne i grundformerne inden der bliver sat

blitz på og indbygget autofokus i 80'erne er:

- * Den oprindelige C35 konstruktion har hurtigoptræk på overfladen, men flere får senere optrækket flytte ca 1 cm under overfladen.
- * Overfladen er oprindelig plan men hos nogle kommer der senere et lille spring, så fladen over søgeren er ca 2 mm højere end fladen over/under optrækket
- * Bunden har en buet linie i den oprindelige, men senere bliver denne linie lige.
- * Udløseren er hos de fleste cylinderformet, men der er også kasseformet.
- * Ændring i batteribeholderen. Den oprindelige var forsynet med den velkendte møntskrue, som samtidig udgjorde +kontakten. Selve beholderen var lukket og har et "søm" gennem bunden som udgjorde -kontakt. Batteribrønden er lukket ned mod kameraets elektronik. Ved udløbet batteri blev sømmets hoved ætset, men lidt udboring og rensning samt Alufolie gør ofte kameraet anvendelig igen. Den nye fik et forbrugervenligt skydelåg, som åbnede uden mønt til batteriholderen. Både + og - skal så føres ind gennem siden på batteribrønden, som derved er åben nedad til. Dermed bliver kameraet ødelagt længere ned ved ætsning, ledninger og lodninger forsvinder og selve elektronikken er ofte kaput. Dette er beklagelig set fra et samler synspunkt, da udløbet batteri er en typisk fejl ved kameraerne fra CdS cellens indførelse.
- * Nogle kameralinier har Seiko centrallukker

automatisk som Copal. Den kan kendes på ti at have lukkerhastighed over 1/700. Der er ikke muligt her at tillægge disse variationer til en af de to mulige formodede producenter.

Det må antages, at selve udviklingen videre sker ud fra Konica i samarbejde med Cosina. Derved kommer denne udvikling også ud til de afledte mærker.

Denne udvikling omfatter i slutningen af 70'erne indbygning af et blitz. I starten med egen batteriboks ofte 2 stk AA, medens selve kameraet forsat har 1 stk Hg i 625 formen (kan erstattes af 1.5 L44 i dag ved korrektion på ASA). Placeringen af blitzten er enten fast i venstre side eller en slags pop up i venstre side.

Der sker så en udvikling elektronisk, så de 2 AA batterier også kan forsyne elektronikken. Blitz indbygningen betyder et længere hus, hvor også den svungne linie mellem bagklædning og hus i bunden er væk.

Næsten trin er det område, hvor Konica er først i verden, nemlig autofokus ved søgekamera.

Sidste trin i udviklingen bliver indbygget Winder også et område. hvor Konica har stor erfaring fra SLR modeller (F)

I løbet af 80'erne er det slut for C35 135 modellerne. Hos Konica sker der en opsplitting i dels billige modeller med Winder, fast

billedformat, simpel lukkerautomatik og fixfocus dels i serier med winder, autofocus, belyningsautomatik og motordreven zoom.

(*)

Porst

I Tyskland dukkede Porst 135C 135S 135L og Revue 400 S L op. Det var netop disse kameraers oprindelse, som satte mig i gang med dette studium. Ingen kan blive enige om hvem der har lavet disse. Kadlubek mener at Regula lavede Porst kameraerne. Porst hjemmesiden skriver

Japan. Det ser ud til, at Porst brugte betegnelse 135 for små kameraer til 35 mm film. Steimer og andre skriver af efter Kadlubek. Situationen idag 14.2.2015 ser for mig ud sådan, at Porst 135 X hvor X er:

* B,auto,BC,BCS, BS med vægt omkring 225 g og Selen belyningsmåler, kan være lavet ved Regula ud fra Picca serie 1973. Selen måleren er flyttet, så den sidder til venstre for søgeren. På Picca sidder den i midten.

* C, S, L er lavet hos Cosina som skrabet udgave af Konica C35. Vægt ligger på omkring 330 g. Der er CdS celle i objektivringen.

(**)

Voigtländer og Revue.

Revue 400 C i serien 100 C 200 C 300 C er meget tydelig fra Picca serien Regula bla. med Selen lysmåler. Altså sammen situation som hos Porst samme grundnavn, men forskellige producenter og kameraer markeres ved bogstaver.

Voigtländer VF 135 og Revue 400 L S SE har fælles træk med C35. Der er andre Revue i denne familie bl.a. 700 EL.

Disse kameraer har dog nogen afvigelser fra C35. Bunden viser ikke den svundne linie og huset er lidt længere samt tydelig trin på overfladen. Voigtländer VF 135 blev lavet i Singapor på Rollei fabrik. Den benævnes ofte at have en Rollei lukker, men alt tyder funktionsmæssigt på at det er Copal.

Det er nok ikke en fra den direkte Konica C35 Cosina linie. Måske har Rollei fået en licens fra Cosina/Konica, fået Copal lukkere fra Japan, derpå produceret VF 135 i Singapore samt leveret skrabe modeller til Revue Photoquelle.

Brug af kameraerne i dag

Kvaliteten af kameraerne vurderes højt blandt nostalgifotografer i dag, de er nemme at have med at gøre, automatikken god og virker, idet man dog skal prøve gennem ISO tal at korrigere for forskellen på datidens 1,33 V Hg batterier og

nutidens 1,5 V alkali eller sølv. C35 familien har lystærke 4-linsede objektive medens Auto S3 familien og andre har 6-linse objektiver af meget stor kvalitet.

NB.

Cosina og Chinon har også ved andre japanske kamerafamilier vist sig at være producent enten der står Nikon eller Agfa på kameraet.